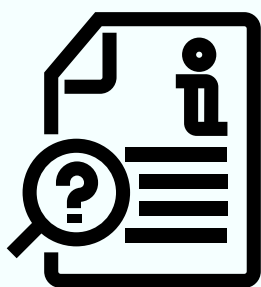

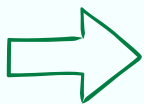
Zasoby informacji zawodowych PUP w Żninie

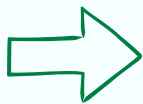
1. Informacje o zawodach i specjalnościach

Czym jest klasyfikacja
zawodów i specjalności?

- **Klasyfikacja zawodów i specjalności** stanowi usystematyzowany zbiór zawodów oraz specjalności występujących na rynku pracy. Jest swego rodzaju „spisem z natury” zawodów zidentyfikowanych w polskiej gospodarce i służy porządkowaniu informacji o strukturze zatrudnienia.
- Klasyfikacja została opracowana w oparciu o Międzynarodowy Standard Klasyfikacji Zawodów ISCO-08, co zapewnia jej spójność z rozwiązaniami stosowanymi w krajach Unii Europejskiej oraz porównywalność danych na poziomie międzynarodowym.
- W celu bieżącego dostosowywania klasyfikacji do dynamicznych zmian zachodzących na rynku pracy – zarówno krajowym, jak i europejskim – jest ona aktualizowana co 2-3 lata. Zmiany polegają na wprowadzaniu nowych zawodów i specjalności oraz odbywają się w drodze nowelizacji rozporządzenia w sprawie klasyfikacji zawodów i specjalności na potrzeby rynku pracy oraz zakresu jej stosowania.
- **Zawód** to zbiór zadań i czynności zawodowych wyodrębnionych w wyniku społecznego podziału pracy, wykonywanych stale lub z niewielkimi zmianami przez osoby posiadające odpowiednie kompetencje, tj. wiedzę i umiejętności nabyte w procesie kształcenia lub praktyki zawodowej.
- **Kwalifikacje zawodowe** to zestaw wiedzy, umiejętności i uprawnień niezbędnych do wykonywania danego zawodu. Mogą być potwierdzane przez wykształcenie, kursy, certyfikaty, dyplomy oraz doświadczenie praktyczne. W zależności od branży obejmują różne kompetencje - zarówno twarde (specjalistyczne), jak i miękkie, takie jak umiejętności interpersonalne. Ich zakres zawsze zależy od wymagań konkretnego stanowiska.

Zawód wykonywany to zawód faktycznie występujący na rynku pracy (tzw. zawód gospodarczy), dla którego w klasyfikacji zawodów i specjalności funkcjonują oficjalne nazwy. Nazwy stosowane przez pracodawców w ofertach pracy nie zawsze są zgodne z klasyfikacją, ponieważ często odnoszą się do nazw stanowisk lub mają charakter zwyczajowy. W związku z tym konieczna jest identyfikacja i przypisanie oficjalnej nazwy zawodu zarówno w przypadku ofert pracy, jak i osób bezrobotnych lub poszukujących pracy.

Zawód wyuczony obejmuje wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne nabyte w procesie kształcenia i formalnie potwierdzone świadectwem, dyplomem lub innym dokumentem. Zawód zdobyty w ramach kształcenia zawodowego określany jest jako zawód szkolny i jest ujęty w Klasyfikacji Zawodów Szkolnictwa Zawodowego.

- **Specjalność** jest wynikiem podziału pracy w ramach danego zawodu. Obejmuje część czynności o podobnym charakterze, związanych z pełnioną funkcją lub przedmiotem pracy, wymagających pogłębionej lub dodatkowej wiedzy i umiejętności, zdobytych najczęściej w wyniku dodatkowego szkolenia lub praktyki.
- **Stanowisko pracy** to konkretna przestrzeń pracy wraz z jej wyposażeniem w środki i przedmioty pracy, na której pracownik lub zespół pracowników wykonuje określone zadania zawodowe.

WAŻNE POJĘCIA

- **Zadanie zawodowe** to wycinek lub etap pracy wynikający z pełnionych funkcji i obowiązków zawodowych. Obejmuje ono określone czynności ukierunkowane na osiągnięcie konkretnego celu. Realizacja zadania zawodowego wymaga oddziaływania pracownika m.in. na innych ludzi, wyposażenie i przedmioty pracy, zwierzęta, informacje, dane, idee, wydarzenia oraz warunki pracy.
- **Czynności zawodowe** to działania podejmowane przez pracownika w ramach realizacji zadania zawodowego, prowadzące do osiągnięcia określonego, użytecznego efektu. Podobnie jak zadania zawodowe, czynności mogą mieć charakter technologiczny (wykonawczy), organizacyjny oraz związany ze współpracą z innymi osobami.

- **Uprawnienia zawodowe** oznaczają posiadanie prawa do wykonywania określonego zawodu, do którego dostęp jest ograniczony przepisami prawa. Przepisy te przewidują konieczność posiadania odpowiedniego wykształcenia, spełnienia określonych wymagań kwalifikacyjnych lub innych dodatkowych warunków, niezbędnych do legalnego wykonywania danego zawodu.

- **Umiejętności zawodowe** to sprawdzone możliwości wykonywania określonej klasy zadań w ramach danego zawodu lub specjalności. Stanowią one praktyczne zastosowanie wiedzy, niezbędne do realizacji konkretnych zadań zawodowych i warunkują skuteczne oraz prawidłowe wykonywanie pracy.
- **Kompetencje** obejmują całokształt wiedzy, rozumienia oraz umiejętności pracownika, wykorzystywanych adekwatnie do sytuacji w miejscu pracy. Opisywane są poprzez trzy obszary: wiedzę, umiejętności oraz kompetencje społeczne. Kompetencje muszą być możliwe do zaobserwowania przez innych oraz powtarzalne w działaniu. Pojęcie „kompetencje” jest w tym ujęciu tożsame z potocznym rozumieniem terminu „kwalifikacje”.
- Rozporządzenie w sprawie Klasyfikacji zawodów i specjalności na potrzeby rynku pracy oraz zakresu jej stosowania nie reguluje zasad dopuszczania do wykonywania zawodu ani spełniania wymagań kwalifikacyjnych przez osoby oferujące swoje usługi na rynku pracy. Nie określa również standardów kształcenia, szkolenia ani zasad nadawania uprawnień kwalifikacyjnych przez podmioty prowadzące kursy i szkolenia.
- Klasyfikacja zawodów i specjalności pełni przede wszystkim funkcję narzędzia informacyjno-analitycznego.
- Wykorzystywana jest na potrzeby: statystyki publicznej, zatrudnienia, pośrednictwa i poradnictwa zawodowego, a także do prowadzenia badań, analiz, prognoz oraz innych opracowań dotyczących rynku pracy.

PRZYDATNE LINKI

Klasyfikacja zawodów i specjalności

- Klasyfikacja zawodów i specjalności to zbiór zawodów występujących na rynku pracy. Klasyfikacja w wersji online obejmuje: nazwę zawodu, kod, syntetyczny opis zawodu i zadania zawodowe. Informacja o zawodach i specjalnościach dostępna jest na stronie internetowej Publicznych Służb Zatrudnienia pod adresem internetowym: psz.praca.gov.pl/rynek-pracy/bazy-danych/klasyfikacja-zawodow-i-specjalnosci

Wyszukiwarka opisów zawodów

- psz.praca.gov.pl/rynek-pracy/bazy-danych/klasyfikacja-zawodow-i-specjalnosci

Infodoradca+

- Informacje o zawodach to opisy 1000 zawodów. Materiały zawierają: opis zawodu, opis kompetencji zawodowych, odniesienie do sytuacji na rynku pracy (możliwości zatrudnienia), możliwości kształcenia i doskonalenia zawodowego. Dostępne online na stronach Publicznych Służb Zatrudnienia pod adresem: psz.praca.gov.pl/rynek-pracy/bazy-danych/infodoradca

Zintegrowany System Kwalifikacji

- kwalifikacje.gov.pl/

Zintegrowany System Kwalifikacji (ZSK) to ogólnopolski system, który gromadzi i porządkuje różnego rodzaju kwalifikacje w jednym, ogólnodostępnym miejscu – Zintegrowanym Rejestrze Kwalifikacji. System ten określa zasady oraz standardy potwierdzania kwalifikacji, zapewniając tym samym wiarygodność i wysoką jakość wydawanych certyfikatów zawodowych.

Celem ZSK jest wzmacnianie kapitału ludzkiego w Polsce poprzez umożliwienie potwierdzania kompetencji – zarówno własnych, jak i pracowników – na rynku pracy w kraju oraz za granicą.

Funkcjonowanie systemu sprawia, że:

- każda osoba ma możliwość potwierdzenia swoich umiejętności niezależnie od drogi ich zdobycia,
- proces nadawania kwalifikacji podlega stałemu nadzorowi właściwych ministrów,
- pracodawcy zyskują czytelne narzędzie do oceny kompetencji kandydatów, a pracownicy mogą w rzetelny sposób przedstawić swoje kwalifikacje.

Mapa Karier

Opisy zawodów (w tym zawodów przyszłości) pod kątem umiejętności, kompetencji, predyspozycji zdrowotnych, ścieżki edukacyjnej. Dostępna w wersji elektronicznej pod adresem: mapakarier.org

Barometr zawodów

To jednoroczna prognoza sytuacji w zawodach. Barometr dzieli zawody na trzy grupy: deficytowe, zrównoważone i nadwyżkowe. Barometr pokazuje zapotrzebowanie na zawody w każdym z powiatów w Polsce oraz na poziomie województw. Podstawową formą prezentacji wyników badania "Barometr zawodów" są plakaty z prognozami zapotrzebowania dla poszczególnych powiatów na terenie całego kraju. Dostępne online na stronie: barometrzwodow.pl

Podstawa prawna: Rozporządzenie Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 30 października 2025 r. w sprawie pośrednictwa pracy i poradnictwa zawodowego świadczonych przez urzędy pracy oraz Ochotnicze Hufce Pracy

Zasoby informacji zawodowych przeznaczone są dla osób zarejestrowanych i niezarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Żninie.

Miejsce udostępniania zasobów informacji:

Powiatowy Urząd Pracy w Żninie
ul. Składowa 4
88-400 Żnin

Doradcy zawodowi - stanowiska 11-14